

OSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 51 0 P 175463 22 GŽ

Novi Travnik, 14.09.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Nijaz Krnjić predsjednik vijeća, Stana Imamović i Alma Islamović članovi vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice A. N. iz V., ulica ..., zastupana po punomoćniku Miri Blaž advokat iz Viteza, ulica Stjepana Radić bb, protiv tuženog Javno preduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar, Opskrba električnom energijom, Opskrbno područje Centar, Podružnica Vitez, adresa za dostavu Elektroprivreda DP Centar Novi Travnik, Vilenička bb, radi naknade štete, vrijednost spora 6.120,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljena protiv presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 175463 20 P od 14.12.2021. godine, u sjednici vijeća održana 14.09.2022.godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 175463 20 P od 14.12.2021. godine.

Odbija se kao neosnovan zahtjev tužiteljice za nakanu troškova za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 450,00 KM i 4,00 KM na ime poštarine.

Obrazloženje

Pobijanom presudom obavezan je tuženi da tužiteljici isplati štetu za uništena i oštećena stabla voćki jabuka, šljiva i oraha u iznosu od 6.120,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 6.11.2019 godine pa do isplate i troškove parničnog postupka u iznosu od 1.710,00 KM.

Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi iz svih žalbenih razloga propisanih članom 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku i odluke o troškovima parničnog postupka. U bitnom navodi da nisu pravilno cijenjени dokazi koje je predložio, zbog čega nije pravilno utvrđeno da je tužitelj bio ovlašten za izvođenje radova na parcelama tužiteljice preko kojih ide dalekovod, što je odlučna činjenica u ovoj pravnoj stvari, zbog čega su nepravilno primijenjene odredbe Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH, prije svega odredba člana 75. stav 2. ovog zakona, po osnovu koje tuženi ima pravo izvoditi radove radi održavanja elektroenergetskih objekata, uključujući i radove na održavanju trase i zaštite koridora dalekovoda krčenjem ili uklanjanjem drveća i drugog rastinja i da nije dužan nadoknaditi eventualnu štetu vlasniku nekretnine. Stoga predlaže ovom sudu da pobijanu presudu preinači, odbije tužbeni zahtjev tužiteljice i obaveže je da tuženom naknadi troškove parničnog postupka, uključujući i troškove žalbe ili da presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Tužiteljica je dostavila odgovor na žalbu. Oспорava sve žalbene navode jer je članom 126. Zakona o parničnom postupku propisano da će sud o postojanju neke odlučne činjenice zaključiti primjenom pravila o teretu dokazivanja, ako tu činjenicu sa sigurnošću nije mogao utvrditi na temelju ocjene provedenih dokaza, da je tužiteljica dokazala da je vlasnik parcela na kojima je izvršena sječa stabala voćki i da joj je tuženi pričinio štetu, dok tuženi nije dokazao da je za sječu imao ovlaštenje, jer to ne proizilazi iz rješenja o odobrenju izgradnje od 30.06.1966.godine, koje nije ni konačno, da nije dokazao da je tužiteljici isplaćena naknada za gradnju trafostanice na njenim parcelama, niti je rješenje dostavljeno tužiteljici, ali sve i da je dokazao navedene činjenice, to ne isključuje obavezu naknade pričinjene štete. U vezi s tim ukazuje na prava izvršenika u izvršnom postupku shodno odredbi člana 89. stav 5. Zakona o izvršnom postupku i predlaže ovom sudu da žalbu tuženog odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu. Potražuje naknadu za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 450,00 KM i 4,00 KM na ime poštarine.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio:

Žalba nije osnovana.

Predmet tužbenog zahtjeva je naknada materijalne štete za oštećena stabla voćki u iznosu od 6.120,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 06.11.2019. godine.

Po prijedlogu tužiteljice na okolnosti sječe stabala voćki i visine štete, izvršen je uvid nalaz vještaka agronoma Nedjeljka Buzuk od 11.11.2020. godine i opomenu pred tužbu od 14.05.2020. godine. Po prijedlogu tuženog izvršen je uvid u rješenje broj 03/1-8/1-66 od 30.06.1966. godine, nalog za manipulacije broj 339-11/19 od 19.11.2019. godine, odobrenje broj 301-11/19 od 19.11.2019. godine, radne naloge broj 915-11/19 od 22.11.2019. godine i 917-11/19 od 22.11.2019. godine, izvještaj o obavljenim radovima od 22.11.2019. godine, zapisnik o uviđaju po prijavi štete od strane tužiteljice od 15.05.2020. godine, izvještaj o utvrđenim činjenicama-stručni nalaz i mišljenje po zahtjevu za naknadu štete od 15.05.2020. godine, okvirni sporazum broj I-145/18 od 09.01.2018. godine zaključen između tuženog i Sigma-SK d.o.o. Zenica sa specifikacijom radova, nalaz vještaka elektro struke Zorana Ladan sa skicom dozvoljenih visina i rješenje inspektorata Ministarstva privrede Srednjobosanskog kantona broj 07-1-13-295/21 od 10.06.2021. godine.

Članom 8. i 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku je propisano da će sud na osnovu slobodne ocjene dokaza, cijeneći ih savjesno i brižljivo, utvrditi relevantne činjenice za donošenje pravilne i zakonite odluke.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizilazi da među strankama nije sporno da je tužiteljica vlasnica parcela k.p. broj 1301/1, 1301/2, 1301/3 i 1301/4, da je tuženi radi održavanja elektroenergetskih vodova, 06.11.2019.godine na parcelama tužiteljice posjekao krošnje na 4 stabla jabuke i 2 stabla šljive na kojima je nastala totalna šteta, zatim grane na jednom orahu i na 2 stabla jabuke na kojima nastala djelimična šteta.

Sparano je da li je tuženi u skladu sa Zakonom o električnoj energiji Federacije BiH imao ovlaštenje za spornu sječu na parcelama tužiteljice, bez da je obavezan nadoknaditi joj pričinjenu štetu. Sporna je i visina štete.

Član 74. Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22) između ostalog je propisano, da vlasnici nekretnina na kojima se grade ili su već izgrađeni elektroenergetski objekti, u slučaju pričinjene štete, imaju pravo na naknadu štete u skladu sa posebnim zakonom, da su dužni elektro energetske subjektima omogućiti pristup do elektroenergetske mreže i objekata između ostalog i za održavanje objekata i mreže, krčenje i uklanjanje drveća i drugog raslinja koje ugrožavaju sigurnost i rad elektro energetskog sistema i da imaju pravo na naknadu štete koja bi bila pričinjena izvedenim radovima ili prolazom kroz njegovu nekretninu, te da štetu treba procijeniti elektroenergetski subjekt, a članom 75. istog zakona da radi održavanja ili otklanjanja kvarova na elektroenergetskim objektima izgrađenim na nekretnini koja nema direktan pristup sa javnog puta, elektroenergetski subjekti imaju pravo prolaza preko tog zemljišta, da radi sigurnog rada i korištenja izgrađenih elektroenergetskih objekata, elektroenergetskom subjektu pripada pravo na održavanje istih, uključujući i radove na održavanju trase i zaštitnih koridora dalekovoda krčenjem ili uklanjanjem drveća i drugog rastinja bez naknade vlasniku, te da mu nije potrebno pribavljanje nove dozvole za sječu na zemljištu na kojem je ranije obavljena čista sječa, za krčenje i uklanjanje drveća i drugog rastinja, elektroenergetskom subjektu.

Iz raspravnog zapisnika sa pripremnog ročišta od 21.06.2021.godine proizlazi da tuženi nije osporio nalaz vještaka agronoma Nedeljka Buzuk, a predložen je na okolnosti sječe krošnji na voćkama i visine štete. Iz nalaza vještaka od 11.11.2020. godine koji je sačinjen u fazi pokušaja mirnog rješavanja spora, proizlazi da je voćnjak tužiteljice zasađen 1980.godine, da su jabuke i šljive kalemljene na divlju podlogu koje imaju izuzetnu bujnost habitusa, dugovječnost i donose plodove svake druge godine, da se radi o izuzetno otpornim voćkama, da je djelimična šteta pričinjena na jednom orahu i na dva stabla jabuke u ukupnom iznosu od 6.120,00 KM. Dakle, tuženi nije imao primjedbi na nalaz ovog vještaka, niti je na ove okolnosti imao predlagao dokaze, iako je članom 7. stav 1. i 123. stav 1. Zakona o parničnom postupku, kojima je propisano pravo i obaveza parničnih stranaka i da na okolnosti osporavanja navoda suprotne strane u postupku, predlože dokaze kojima bi dokazao svoje navode. Kako tuženi nije iskoristio mogućnost predlaganja dokaza kojima bi osporio činjenice utvrđene od strane vještaka Nedeljka Buzuk, neosnovani su žalbeni navodi da provedeni dokazi nisu cijenjeni na način propisan članom 8. i 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku i da odlučne činjenice nisu potpuno i pravilno utvrđene navoda.

Tuženi je na okolnosti osporavanja tužbenog zahtjeva predložio uvid u rješenje o odobrenju za izgradnju trafostanice broj 03/1-8/1-66 od 30.06.1966.godine koja nije snabđena klauzulom konačnosti, nalog za izvođenje radova na elektroenergetskim postrojenjima na području općine Vitez od 19.11.2019. godine, odobrenje za isključenje elektroenergetskog postrojenja od 19.11.2019. godine, radne naloge od 22.11.2019. godine izvještaj o izvršenim radovima od 22.11.2019. godine, zapisnik o uviđaju o pričinjenoj šteti od 15.05.2020. godine iz koga proizlazi da je šteta nastala na parceli tužiteljice radi radova koje je u ime tuženog izvodila firma „Sigma-SK“ d.o.o. Zenica prema ugovoru broj I-145/18 i da je tom prilikom

izvršena sječa i uklanjanje drveća i raslinja ispod trase dalekovoda i da su radovi izvršeni u skladu sa Zakonom o električnoj energiji Federacije BiH. Iako prvostepeni sud ove dokaze nije posebno cijenio niti obrazlagao, nisu počinjane povrede parničnog postupka. budući da ovim dokazima nisu doveden u sumnju činjenice koje su utvrđene nalazom vještaka agronoma, ti dokazi nisu bili relevantni za odluku u ovom predmetu. U tom pravcu upućujemo na pravni stav Vrhovnog suda Federacije BiH iz odluke broj 65 0 Ps 027064 14 Rev od 10.02.2015. godine i odluku Ustavnog suda BiH broj AP 3074/17 od 31.01.2018. godine u kojima je ukazano na standarde koje mora sadržavati svaka odluka.

U takvoj situaciji prvostepeni sud je primjenom pravila o teretu dokazivanja iz člana 126. Zakona o parničnom postupku, na osnovu nalaza vještaka agronoma, utvrdio da je tuženi 06.11.2019.godine nanio štetu tužiteljici u dosuđenom iznosu, jer tuženi ovaj dokaz nije osporio, niti je predložio provođenje drugog vještačenja ili drugih dokaza kojima bi sud utvrdio visinu štete u smislu obaveze iz člana

Iz sadržaja žalbe kao i navoda u toku postupka, proizlazi da tuženi ne osporava visinu štete, nego osnov jer smatra da bio ovlašten da poduzme radove na parcelama tužiteljice po osnovu iz člana 75. stav 2. Zakona o električnoj energiji Federacije BiH.

Međutim, kako nije sporno da je tuženi tužiteljici nanio štetu, koju je dužan nadoknaditi po osnovu iz člana 74. Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH, nasuprot žalbenim navodima pobijana presuda je zasnovana na pravilnoj primjeni ove zakonske odredbe i člana 154. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list Republike BiH“ broj 2/92, 13/93 i 13/94 i „Službene novine Federacije BiH“ broj 29/03 i 42/11) kojim je propisano da štetnik koji drugome nanese štetu, ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice, dužan ju je nadoknaditi.

Članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku i članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, propisani su standardi za obrazloženje sudskih odluka. Samo potpuno, određeno i jasno obrazloženje odluke, strankama daje osnov za izjavljivanje efikasnog pravnog lijeka, drugostepenom sudu omogućava stvarnu kontrolu pobijane odluke, a strankama u postupku omogućava jednak i pravičan pristup sudu (vidjeti odluka Vrhovnog suda Federacije BiH broj 17 0 P 006654 21 Rev od 12.10.2021. godine). Pobijana presuda je obrazložena prema utvrđenim standardima, jer su dokazi koji su relevantni u ovoj pravnoj stvari cijenjeni na propisani način, utvrđene odlučne činjenice i dati jasni razlozi zbog čega je usvojen tužbeni zahtjev tužiteljice.

Odluka o troškovima postupka donesena je po osnovu člana 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku i odredaba člana 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/04 i 24/04).

Članom 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku je propisano da će se stranci priznati troškovi koji su bili nužni za vođenje postupka. Kako odgovor na žalbu nije obavezna procesna radnja, što proizilazi iz odredbe člana 214. stav 1. istog zakona, sud je dužan u svakom konkretnom slučaju cijeniti da li odgovor na žalbu sadrži činjenične i pravne navode koji su imali odlučni uticaj na odluku po izjavljenoj

žalbi, odnosno da je odgovor bio potreban radi zaštite prava stranke, pa ako ocijeni da jeste, stranci će dosuditi troškove za ovu procesnu radnju. Kako odgovor na žalbu nije uticao na odluku ovoga suda, zahtjev tužiteljice za naknadu troškova za sastav odgovora na žalbu i naknadu troškova poštarine, je odbijen kao neosnovan.

Ostale žalbene navode ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku.

Kako ne stoje žalbeni razlozi a ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, temeljem odredbi 226. Zakona o parničnom postupku, žalbu je valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu.

Predsjednik vijeća
Nijaz Krnjić